

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства освіти і науки,
молоді та спорту України
29 березня 2012 року №384
(у редакції наказу Міністерства
освіти і науки України
від 05 червня 2013 року №683)

Форма № Н – 3.04

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА**

Кафедра Економіки підприємств міського господарства

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ЕКОЛОГІЯ»

напряом підготовки 6.030601 – Менеджмент

**інститут, факультет, відділення *Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова, ЦПО та ЗН, заочне відділення***

Харків
ХНУМГ
2014 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Екологія» для студентів
напрямку підготовки 6.030601 – Менеджмент.

Розробник: М. В. Кубатка

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економіки
підприємств міського господарства.

Протокол №1 від «27» серпня 2013 року.

Завідувач кафедри економіки підприємств міського господарства:
д.е.н., проф. А. Є. Ачкасов.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 2	Галузь знань 0306 – Менеджмент і адміністрування	<u>варіативна</u>	
	Напрямок підготовки 6.030601 - Менеджмент		
Модулів – 1	Спеціальність (професійне спрямування):	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2			2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання		Семестр	
Загальна кількість годин – 72			3-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – _____ самостійної роботи студента – _____	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <i>бакалавр</i>	Лекції	
			4 год.
		Практичні, семінарські	
			4 год.
		Лабораторні	
		–	–
		Самостійна робота	
			64 год.
Індивідуальні завдання: контрольна робота - 15 год.			
Вид контролю: залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для заочної форми навчання – 11% до 89%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Мета викладання дисципліни полягає у вивченні закономірностей взаємодії суспільства з навколишнім природним середовищем для забезпечення конструктивного природокористування; надання комплексу еколого-економічних знань, формування умінь і навичок з екологічної орієнтації, ефективного впровадження природоохоронних заходів.

На досягнення зазначеної мети спрямовані такі завдання вивчення дисципліни студентами:

- засвоїти теоретичні основи раціонального природокористування й охорони навколишнього середовища;
- знати методи проведення екологічних досліджень і організації природоохоронної діяльності;
- засвоїти методологію і методику розрахунків і збирання платежів за використання природних ресурсів, відшкодування збитків від забруднення та інших порушень стану навколишнього середовища.

2.2. Результатом вивчення дисципліни є: формування цілісного уявлення та знань про основні закони, поняття і закономірності екологічних процесів; основи управління раціонального природокористування та основні напрямки заходів з охорони навколишнього середовища від забруднень; уміння оцінювати природні та антропогенні фактори, що діють на біосферу; уміння розв'язувати проблеми в управлінні раціонального природокористування та вміння застосовувати основні напрямки заходів з охорони навколишнього середовища від забруднень; уміння здійснювати контроль господарського механізму природокористування.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Роль екологічної сфери у структурі господарства та її взаємозв'язок з матеріальним виробництвом і невиробничою сферою.

Тема 1. Теоретичні основи екології.

Тема 2. Роль екологічної сфери у структурі господарства та її взаємозв'язок з матеріальним виробництвом і невиробничою сферою.

Тема 3. Екологічна безпека життєдіяльності якістю природного середовища.

Тема 4. Соціологічні проблеми урбанізації та охорона здоров'я.

Змістовий модуль 2. Основи управління, контролю та господарський механізм природокористування

Тема 5. Законодавчі функції управління.

Тема 6. Методологічні підходи до управління природокористуванням.

Тема 7. Фінансовий механізм природоохоронної діяльності.

Тема 8. Екологічний контроль, його об'єкти і форми.

Тема 9. Екологічний моніторинг.

Тема 10. Екологічний менеджмент. екологічний маркетинг. Екологічне страхування. Екологічний аудит.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	Усього го	у тому числі					Усього го	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль ЕКОЛОГІЯ												
Змістовий модуль 1. Роль екологічної сфери у структурі господарства та її взаємозв'язок з матеріальним виробництвом і невиробничою сферою.												
Тема 1. Теоретичні основи екології.	-	-	-	-	-	-	7	1	-	-	-	6
Тема 2. Роль екологічної сфери у структурі господарства та її взаємозв'язок з матеріальним виробництвом і невиробничою сферою.	-	-	-	-	-	-	7	1	-	-	-	6
Тема 3. Екологічна безпека життєдіяльності якістю природного середовища.	-	-	-	-	-	-	7	-	-	-	-	7
Тема 4. Соціологічні проблеми урбанізації та охорона здоров'я	-	-	-	-	-	-	7	-	-	-	-	7
у тому числі контрольна робота							8					8
Разом за змістовим модулем 1	-	-	-	-	-	-	36	2				34
Змістовий модуль 2. Основи управління, контролю та господарський механізм природокористування												
Тема 5. Законодавчі функції управління.	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	4
Тема 6. Методологічні підходи до управління природокористуванням.	-	-	-	-	-	-	7	1	2	-	-	4
Тема 7. Фінансовий механізм природоохоронної діяльності.	-	-	-	-	-	-	6	1	2	-	-	3
Тема 8. Екологічний контроль, його об'єкти і форми.	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	4
Тема 9. Екологічний моніторинг.	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	4
Тема 10. Екологічний менеджмент. екологічний маркетинг. Екологічне страхування. Екологічний аудит.							4	-	-	-	-	4

Продовження табл.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
у тому числі контрольна робота							7					7
Разом за змістовим модулем 2	-	-	-	-	-	-	36	2	4			30
Усього годин	-	-	-	-	-	-	72	4	4			64

5. Теми семінарських занять

(не передбачені навчальним планом)

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 6. Методологічні підходи до управління природокористуванням	2
2	Тема 7. Фінансовий механізм природоохоронної діяльності.	2
	Разом	4

7. Теми лабораторних занять

(не передбачені навчальним планом)

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Теоретичні основи екології.	6
2	Тема 2. Роль екологічної сфери у структурі господарства та її взаємозв'язок з матеріальним виробництвом і невиробничою сферою.	6
3	Тема 3. Екологічна безпека життєдіяльності якістю природного середовища.	7
4	Тема 4. Соціологічні проблеми урбанізації та охорона здоров'я	7
5	Тема 5. Законодавчі функції управління.	4
6	Тема 6. Методологічні підходи до управління природокористуванням.	4
7	Тема 7. Фінансовий механізм природоохоронної діяльності.	3
8	Тема 8. Екологічний контроль, його об'єкти і форми.	4
9	Тема 9. Екологічний моніторинг.	4
10	Тема 10. Екологічний менеджмент. екологічний маркетинг. Екологічне страхування. Екологічний аудит.	4
	Разом	49

9. Індивідуальні завдання

№ з/п	Вид індивідуального завдання	Семестр	Найменування завдання	Обсяг завдання	Кількість годин
1	Контрольна робота	3 - й (заочна форма)	Систематизація, закріплення та поглиблення знань отриманих під час вивчення курсу	Текст контрольної роботи на 20-25 стор.	15

10. Методи навчання

Теоретичні і практичні положення дисципліни вивчаються в процесі роботи над лекційним курсом, при виконанні контрольної роботи, самостійній роботі з навчальною і науково - методичною літературою.

Вивчення дисципліни «ЕКОЛОГІЯ» базується на знанні циклу загальноосвітніх і загальнонаукових дисциплін.

Окремі теми дисципліни вивчаються з різним ступенем поглиблення та деталізації, що передбачено цією робочою програмою. Поточний контроль проводиться методом вибіркового опитування на практичних заняття і виконання студентами письмової контрольної роботи.

11. Методи контролю

Методи контролю знань студентів:

1. Проміжні методи контролю по темах (усне опитування, тестові завдання) з зазначенням кількості балів, які можна отримати за кожен модуль та за модуль в цілому, передбачають 100-бальну систему оцінювання.

2. Контрольна робота оцінюється окремо також по 100-бальній системі.

3. Залік проводиться письмово.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Залік

Поточне тестування та самостійна робота										Підсумковий тест (залік)	Сума
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2					-	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10		
Поточне тестування і поточне опитування на практичних заняттях											

T1, T2 ... T16 – теми змістових модулів.

Контрольна робота

Пояснювальна записка	Ілюстративна частина	Захист роботи	Сума
до 40	до 20	до 40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Рекомендована література

1. Царенко О.М. Основи екології та економіка природокористування: курс лекцій. : практикум: навчальний посіб. / О.М. Царенко, О.О. Несветов, М.О. Кадацький – Суми, 2006. – 592 с.
2. Бойчук Ю.Д. Основи екології : підручник/ Ю.Д. Бойчук, М.В. Шульга, А.К. Запольський, А.І. Салюк, К.М. Ситника (ред.). – 2-ге вид., допов і перероб. – К.: Вища шк., 2004. – 384 с.

3. Дорогунцов С.І. Екологія : підручник / С.І. Дорогунцов, К.Ф.Коценко, М.А. Хвесик та ін. – К.: КНЕУ, 2005. — 371 с
4. Стольберг Ф.В. Экология города : учебник / Ф.В. Стольберг. – К.: Либра, 2000. – 464с.
5. Джигирей В.С. Основи екології та охорона навколишнього природного середовища : навчальний посіб / В.С. Джигирей – Львів: Афіша, 2004. – 272 с.
6. Федоренко О.І. Основи екології : підручник / О.І Федоренко., О.І. Бондар, А.В. Кудін – К.: Знання, 2006.- 543 с.
7. Банников А.Г. Основы экологии и охрана окружающей среды : учебник / А.Г. Банников, А.К. Рустамов, А.А. Вакулин (ред.) – М.: Колос, 1999. – 304 с.
8. Семенова В. Ф. Екологічний менеджмент : навч. посіб. / В. Ф. Семенова, О. Л. Михайлюк (ред.) – К.: Знання, 2006. – 366 с.
9. Шевчук В. Я. Екологічне управління : підручник / В. Я. Шевчук, Ю. М. Саталкін, Г. О. Білявський – К.: Либідь, 2004. – 432 с.
10. Мельник Л. Г. Екологічна економіка : підручник / Л. Г. Мельник – Суми: ВТД “Університетська книга”, 2006. – 367 с.

Навчальне видання

Робоча програма навчальної дисципліни
«Екологія»
напряму підготовки 6.030601 – Менеджмент

Розробник: КУБАТКА Марина Володимирівна

В авторській редакції

Комп'ютерне верстання: *Ю. Ю. Конюшенко*

План 2013, поз. 457 б

Підп. до друку 15.01.2013 р.

Друк на ризографі

Тираж 1 пр.

Формат 60x84/16

Ум. друк. арк. 0,3

Зам. № 9690

Видавець і виготовлювач:
Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова,
вул. Революції, 12, Харків, 61002
Електронна адреса: rectorat@kname.edu.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:
ДК № 4705 від 28.03.2014 р.